

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

31. An si iudex desit, possit quis intrare locum, ubi rem furatam in pacifica possessione fur constituit, & illum occidere cum moderamine, &c. Ex p. 5. tr. 4. resol. 37.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

habentem rem alienam in domo sua, si Dominum rei ingredientem ad eam recuperandam impediatur, si Dominus nequeat iuridice rem suam recuperare, vel si possit, non tamen absque magnis expensis, & molestiis. Ex part. 8. tract. 7. & Misc. Ref. 47.

Sup. hoc in Ref. præterita §. Notantium est etiam.

§. 1. **N**egatiue respondet Ioannes Harprechtus in comment. de iustit. iustit. tom. 4. tit. de publicis iudiciis, §. Item lex Cornelia, n. 195. vbi sic ait. Est perelegans quæstio, vtrum furem equo proprio, vel in sui surrepto insidentem, & cum rebus meis aufugientem, ac quodammodo auolantem, si aliter eum assequi, & apprehendere, vel res meas recuperare non possum, sagitta, & globo tormentario tranuerbare, & transfigere, atque ita impunè occidere permittatur? Sed non impunè permittitur illud esse, firmiter statuumdum est, argum. l. si ex plagis §. 2. §. Tabernarius 1. sub sine ff. ad l. Aquil. & similitum allegatarum supra n. 173. Neque enim fur iste telo se defendit, nec nocturnus est, nec alium aggreditur; sed potius fuga sibi salutem querit: ac proinde licet occidi non poterit. Sed & plene impium est, bona temporalia, licet in oculis & opinione hominum pretiosa fuerint, reuera tamen fragilia & caduca hominis ad imaginem Dei creati, occisione atque sanguine redimere & recuperare velle. Ita ille, sed nimis audacter. Et hanc sententiam tenet etiam Obrechtus tract. de defensione necessar. cap. 8. n. 12. & seq. Christianus Kremburgh tract. de eadem materia, qu. 7. n. 42. Volzius in leg. Cornel. de sicar. §. 7. nu. 104. Bullæus de iuribus generalissimis præceptis iuris, disp. 2. n. 53. Hylricus Hunnius in collegio criminali, disp. 8. n. 51. V. Vezembecius part. 1. consil. 19. nu. 52. Bocerus de duello, c. 9. n. 2. & alij penes ipsos.

2. Sed contra Harprechtum, & alios dicendum est licere ob defensionem facultatum interficere furem. Probatur.

Primo ex cap. olim. 1. de vestit. spoliat. & ex cap. 2. de homicidio, in quibus id licitum esse supponitur: nam licet in eo cap. 2. dicatur, occidisse te, tuaque liberando, vnde aliqui volunt non sufficere necessitatem liberandi tua, nisi necesse etiam sit te ipsum liberare: verius tamen est, verba illa non intelligi copulatiue, sed disiunctiue, alioquin nec sufficeret sola necessitas liberandi te, nisi adesset necessitas etiam liberandi tua bona. Si autem sola necessitas liberandi te est, quæ attenditur, frustra additum est, tuaque, cum defensio bonorum nullo modo excuset.

3. Secunde probatur, quia plus excedit vita spiritalis aggressoris vitam temporalem tuam quam eius vita temporalis bona externa tua: si ergo potes defendere vitam corporalem propriam cum dispendio salutis æternæ iniusti aggressoris, à fortiori poteris defendere facultates tuas cum dispendio vitæ corporalis eiusdem aggressoris. Et ideo Cardin. de Lugo de iust. disp. 10. sect. 2. n. 179. ad casum præsentis resolutionis respondet affirmatiue, sic enim ait: Difficultas in hoc puncto est, an non solum liceat occidere inuadentem, ne auferat tua bona, sed etiam vt recuperes postquam ablata sunt. Communiter Doctores dicunt, posse quidem, vi adhibita, recuperari, si incontinenti id fiat. Vnde exemplum adhibent, si fugiat fur cum tuo equo, potes enim eum fugientem telo, vel sagitta occidere, si admonitus non desistat; quia adhuc non est in tuto positus, nec pacifice possidet, ita Molina n. 6. contra Couarruiam: Lessius etiam n. 74. & alij passim, quia inuasio rei durat, donec se in tuto receperit, & quia nisi id esset licitum, defensio rerum magna ex parte esset inutilis, cum statim re accepta fures essent secuti, domino non potente vi impedire, ne cum ipsa abirent. Ita Cardinal. de Lugo; & præter Doctores citatos hanc etiam sententiam tenet Gaspar Hurtadus de iust. disp. 1. diff. 12. vbi sic ait: Obseruandum est non solum

esse licitum occidere furem rei magni momenti, quando eam nititur furari, & etiam quando actu furatus, & etiam quando re accepta fugit, quia etiam tunc censentur durare inuasio, seu aggressio; sed, vt aduertunt Vasquez de rebus, cap. 5. §. 1. dub. 8. Lessius dub. 11. Bonacina, & alij, etiam esse licitum eum occidere iam quietè habentem rem illam in domo sua, si dominum rei ingredientem ad eam recuperandam impediatur, si dominus nequeat iuridice rem suam recuperare, vel si possit, non tamen absque magnis expensis, vel molestiis, quia fur etiam dum habet quietè rem in domo sua, est actu inuasor rei, & cum habendo infert actu inuitiam. Secus est quando iam res illa non habetur à fure, quia tunc non potest dominus vi considerabili satisfactionem à fure sumere in alia re, quia iam fur non satisfaciens, etiam si actu peccet non satisfaciendo, non est inuasor, sed fuit; ille enim, qui non satisfaciendo rem non retinet, non dicitur inuasor, seu aggressor, sed omittens satisfactionem. Ita Hurtado. Non est igitur audiendum Harprechtus, & ante illum Couarruiam, quem ego improbau in p. 5. tr. 4. resol. 17. vide etiam Carpouzium comment. in leg. Regiam c. 4. §. 1. m. 2.

RESOL. XXXI

An si index desit, possit quis intrare in locum, vbi rem furatam in pacifica possessione sui constituit, & illum occidere cum moderamine, &c? Ex part. 5. tract. 4. Ref. 37.

§. 1. **R**espondeo affirmatiue cum Tamero tom. 3. sup. disp. 4. q. 8. dub. 4. n. 82. vbi sic ait: Si index desit, potest spoliatus locum, in quo res deposita est, ingredi, eamque sibi vindicare, etsi prohibeatur viam vi repellere. Ita ille, & ante illum Lessius lib. 2. c. 9. dub. 11. n. 75. vbi ita asserit. Si re certo loco deposita volens locum ingredi in eum locum vi impediatur, tunc videtur concessum vt viui vi repellat, eamque rem recuperem; si tamen desit iudex cuius opè id possumus consequi. Hæc Lessius, & ita etiam hanc sententiam docet Malderus in 2. tract. 3. c. 1. dub. 13. §. dico ferri.

RESOL. XXXII

Quanti valoris oportet, sit res, pro cuius defensione interficere furem liceat? Ex part. 5. tract. 4. Ref. 18.

§. 1. **A**d hoc dubium difficile quidem sic respondet Malderus in 2. d. Th. tract. 3. c. 1. dub. 13. Quando res, quæ inuaditur, parui momenti est, non licet pro eius defensione furem occidere. Ita passim Theologi. Limitandum tamen, quando qui rem paruum sustulit ne reddat, incipit ferro inuadere repetentem, qui casus est in l. si ex plagis, §. tabernarius ff. ad l. Aquilam. Nocturnus etiam furem quidam hic excipiunt, verum neque his ob rem modicam, quando illud scitur non ablatum, occidi potest. Denique fieri potest, vt res modica magni momenti sit respectu possessoris, quod hic considerandum mouent additiones Iulij Clari, quæ fortè causa est quare non exprimitur Doctores certam quantitatem, ob quam liceat inuasorem occidere. Annotationes tamen ad Aterinum de malpiciis, mouent non debere esse minoris valoris, quam duorum aureorum. Ita ille, & Iason etiam in l. cum vi ff. de iust. & iure, n. 25. & Matheslanus in sup. §. 5. dicunt quod res vilis ad hunc effectum est à duobus aureis. Sortis etiam de iust. lib. 1. q. 1. art. 8. Aragon. in 2. q. 64. art. 7. & Binsfeldius de iniuriis, & damno dato. c. 1. existimant pro re vilis, nempe pro valore 975. concl. 1. existimant pro re vilis, nempe pro valore duorum, vel trium aureorum, non esse licitum homicidium, vel trium aureorum, non esse licitum homicidium occidere. Vnde videtur hos DD. asserere, quod si